

356 De Regia Protect. vi oppress. appell.

tam in beneficiis simplicibus, quām in curatis & Episcopatibus, hēc ad nos attinent, cetera autem pensionis materia suos habet authores, illos require in necessitatibus.

Et de pluribus aliis exceptionibus, quando locum habeant in pensionis executione, & de effectibus quasi possessionis in illius exactione, & quando rescribatur vel non rescribatur, cum clausula (sine retardatione solutionis pensionis) vel (sine præjudicio legitimæ executionis) & de natura, & de variis effectibus illius clausula, de aliis pluribus de materia judiciali in exactione pensionis, vide ultra Nicol. Garciam & Flores de Mena loco plures citato, Marquesa, de commiss. appellatio in causa pensionis c. 14. per ior. 1. scilicet & 2. quod in duas partes divisit, 1. part. fol. 133. cum seq. & fol. 142. cum seqq. amplissimè, Marescotum var. resol. lib. 1. c. 21. & 22.

C A P U T I V .

A secunda sententia revocatoria prioris, sive contra actorem, sive contra reum lata in judicio sui natura privilegiato & non admissente appellationem; an ei interposita non deferens judex vim faciat, & quid à prima lata contra agentem, & eandem viam privilegiatam intentantem.

S U M M A R I U M .

- 1 Sententia lata contra agentem aliqua via privilegiata, & non admittente appellationem an illam admittat quod utrumque effectum.
- 2 Sententia in secunda instantia lata in favorem agentis via privilegiata revocatoria prioris contra illū lata, an executioni sit mādata non obstante appellatione, ibid.
- 3 Sententia secunda revocatoria prima privilegiata, & jam execute, an sit pariter executioni (altera revocata) mandata appellatione non obstante, ibid.
- 4 Sententia lata contra intentantem viam executivam remedium possessoriū, & petentem alimenta & similia, appellationem admittit quod utrumque effectum.
- 5 Sententia lata contra petentem missione ex l. fi. de edicto D. Adr. permittit appellationem suspensiū.
- 6 Idem est in sententia negativa lata in aliis possessoriis remedii.
- 7 Sententia lata contra actorem petentem alimenta licita est appellatio suspensa.
- 8 Appellatio non licet, quando agitur de convertendo frumentum in usum militum & subsidium annone.
- 9 Sententia negativa distributionis annona in usū militie admittit appellationem quod utrumque effectum.
- 10 Sententia lata contra mulierem petentem dōtem recipit suspensiū appellationem, licet lata in ejus favorem non suspendatur.
- 11 Praeceptum de solvenda pensione licet non admittat appellationem, tamen ubi negatur ipsum praecipuum ad pensionem agenti, licita est quoad utrumque, quia cessat privilegium.
- 12 Sententia de non exequendo rem judicata aut obligatiōnem Cameralē permittit appellationē suspensiū. Licet alii contra inadvertenter & promiscue dicant, à precepto de exequendo, & non exequendo non dari appellationem, ibid.
- 13 Ratio redditur fundamentalis, quare detur appellatio suspensiū actori intentanti actionem privilegiatam, & portanti sententiam negativam, cum affirmativa non suspendatur.
- 14 Senatus regius adiutor per viam violentia quotidie defert, vim facere judicem non deferentem appellatiōnem.

Pars III. Cap. IV.

357

- 34 Privilegium exequenda sententia ubi conceditur ratione persona, scilicet, creditoribus, alimentariis, & in possessoriis & similibus, si prima sententia pro eius lata non fuit executa, si interim in gradu appellationis revocetur, non potest exequi, nec etiam revocatoria ex ratione assignata.
- 35 Senatus ad quem recurrit per viam violentie, quotidie declarat, vim non fieri appellationi non deferendo interjecta à secunda sententia revocatoria prioris, si ejus virtute mittatur aliquis provisus in possessionem vacante beneficio, & ita communiter prakticatur.
- 36 Index appellationis in beneficio curato vacante dicitur primus index, & loco ordinarii subrogatus cuius jure uti licet.
- Ratio propter quā sententia in Parochialibus exequitur, durat in qualibet instantia, qua beneficium adhuc sit vacans, ex quo nullus dejicitur de possessione, ibid.
- 37 Sententia lata in favorem creditoris in via executiva, quando nulla praecepsit executio in secunda instantia an exequatur.
- 38 Devolutio beneficij fit ad superiorem cum omni sua causa, oneribus, & qualitate requisita in sui principio.
- 39 Sententia addictionis executionem desiderans nihil interest, à primo, à secundo judice appellationi lata sit, ut exequatur.
- 40 Index appellationis succedit in locum prioris judicis.
- 41 Index appellationis potest facere ea omnia, qua poterat primus index.
- 42 Causa, qua est summaria in prima instantia, pariter & in secunda summaria erit.
- 43 Clausula quod summarie procedatur, si fuit apposta in commissione prima instantia, tacitè intelligitur repetita in commissione aliis.
- 44 Sententia prima si vulneravit instrumentum guarantiarum scilicet declarans illud falsum aut usurarium, secunda revocatoria illius non meretur executionem, donec obtineat creditor tres conformes sententias.
- 45 Executiva via si semel fuit vulnerata, non signatur commissio cum clausula (sine præjudicio legitime executionis.)
- 46 Executio ubi denegata est ex eo, quod instrumentum est vulneratum, expeditantur tres conformes sententia secus ubi ex alia causa denegatur non tangente vires instrumenti.
- 47 Executio quando denegatur ob aliquam nullitatem reservato jure creditoris, consultus faciet ex integro executionem repetrere, quād appellatione uti.
- 48 Appellatio à secunda sententia revocatoria prima privilegiata, & executioni jam tradita erit deferendum omnino.
- 49 Sententia, qua est reus condemnatus, nititur sententia aut instrumento habenti executionem paratam & privilegium at sententia secunda, qua actor condemnatur, illi non nititur, sed ejus privilegio repugnat.
- 50 Sententia secunda lata contra actorem revocatoria prioris executive virtualiter est negativa executionis, quo casu etiā in prima instantia actori licet appellare.
- 51 Sententia addictionis si nulla seu iniqua sit manifesta, an index de appellatione cognoscens queat ea negligēta, siam exequi, & quo casu.
- 52 Sententia seu judicium ordinarii, cuius virtute ut magis idoneus electus fuit in possessione Parochialis missus, licet sit in causa appellationis revocatus, non amovetur à possessione, donec per tres sententias conformes vincatur. Et ab hac revocatoria appellationis per possessorum emissā est deferendum, ibid.
- 53 Provisas ad Parochiale per ordinarium non est à possessione avocandus, etiam si index appellationis nullus & notoriè injustum declarat ordinarii judicium.
- 54 Proviso Parochialis per ordinarium si est fortior effatum, & tradita possesso, à secunda sententia illius declarat. 6.n.3. Petrus Duchas insuis regulis, regula 44. fall. 1.

358 De Regia Protect. vi oppress. appell.

fall. 1. Menoch. de adipiscenda poss. rem. 4. num. 876. ubi dicunt, quod et si in remedio l. fin. D. de edito D. Adr. lata sententia in favorem actoris petentis, se immitti in possessionem, appellatio non suspendat: tamen hoc non procedit, nec locum habet, quando contra ipsum actorum, ut scilicet, immisioni locus non foret, & in favore rei lata est sententia, quoniam tunc ab illa per actorem licet appellare quoad utrumque effectum devolutivum & suspensivum, simul quæ opinio est Alexandri originalis, & esse stupendum, & elegans dictum, dicit Jacob. ubi proxime, qui se ita obtinuisse in praxi testatur. Sequitur Joseph. Ludov. dec. 20. n. 23. Petrus Surd. tract. de alimen. tit. 8. priv. 60. n. 26. in fin. & n. 27. Lancelot. de atten. 3. par. cap. 89. fol. 448. Ruginel. tract. de appell. §. 2. c. 3. sub nu. 649. vers. fin. vers. appell. Sequitur eam post plures authores Achil. Personal. de adipiscend. poss. nu. 343. & 344. & per Angelum sequitur à Jacobino de Sanct. Georg. in l. quisquis in fin. C. quorum appellat. non recip. & alios etiam firmat Maresc. var. resol. lib. 2. c. 75. nu. fol. 136. (licet aliqui contrarium teneant) & generaliter in omnibus possessoriis plurimos citat Scaccia de appell. q. 17. lim. 6. memb. 6. n. 38. & 133. idem firmantes.

5 Et facit, quod dicit Alex. in l. fin. ff. de appell. recip. quod licet appellari non liceat à sententia, lata in favorem alimenta petentis: tamen à sententia ea dengante, & sic adversus eum, ei sit omnimodo permisla quoad utrumque effectum. Sequitur Menoch. ubi sup. nu. 878. Pet. Surd. in tract. de alim. tit. & privleg. 60. à n. 34. & n. 33. Angel. in l. fin. sub n. 1. ff. de appell. recip. Scaccia de appell. q. 17. limit. 7. nu. 19. Caesar. Contar. in l. unica lim. 17. nu. 19. C. si de mom. poss. Ruginell. tract. de appell. §. 1. c. 3. n. 68. & probatur, quoniam licet quando agitur, de convertendo frumentum in usum militum, in subsidium annonæ, non permittur appellare l. fin. ff. de app. recip. tamen à sententia negativa, qua est dictum annonam non esse distribuendam in usum militum, licita est appellatio, Scaccia ubi proxime d. q. 27. limit. 7. n. 20. Angel. in d. l. fin. sub n. 11. Contar. d. lim. 17. n. 19. Ruginell. ubi proxime nu. 70. Marques. de commiss. 1. p. c. 18. n. 19. fol. 210. Bald. Novel. in tract. de dote 9. p. priv. 7. ad. ff. vers. & hoc intelligo, dum scribit, quod et si quando mulier agit pro dote & in favorem ejus fertur sententia, non suspendatur per appellacionem, quando mulier est pauper: tamen aliud esse dicendum, quando sententia est lata adversus eandem mulierem, quia tunc appellatio ei permititur, quem referunt Menoch. Gratianus, & Surdus suprà, & de alimentiis idem dicit Marches. de commiss. 1. p. c. 18. à n. 17. fol. 210.

9 Facit etiam, quia licet præcepto de solvenda pensione non admittatur suspensiva appellatio ita ut semper in commissione appellacionis ab ea apponatur clausula (sine præjudicio legitimæ executionis prout suprà latè diximus c. 3. præcedenti), tamen hoc non procedit, quoties lata fuit sententia adversus pensionarium, sive pensionem petentem, quia tunc datur appellatio suspensiva & similiter denegatur clausula (sine præjudicio legitimæ executionis) quia cum sententia sit negativa, non est quid exequendum, quia cessat prævilegium: ita animadvertisit Marches. de commiss. appell. in causa pension. 1. p. c. 14. & 2. nu. 59. fol. 150. ubi testatur ita resolvisse Rotam in una Nucerina pensionis, &c.

10 Et probatur etiam, quia licet à mandato de exequendo, & executione non appellatur suspensivè, secundum quæ latè dixi n. 4. p. c. 1. tamen à sententia negativa, scilicet de non exequendo rem judicatam, aut obligacionem Cameralem appellatio permititur quoad utrumque effectum, gloss. 1. in l. ab executione C. quorum appell. non recip. & ibidem Bart. sup. num. 1. Salicet. sub num. 2. & 3. Scaccia de appell. q. 17. limit. 10. n. 20. & lim. 9. n. 50. ubi vocat rem claram, & sine controversia, Ruginel. tit. de appell. §. 2. c. 3. num. 157. Carrocius exceptione 44. sub

n. 73. qui plures citat. Marques. de commiss. 1. part. c. 16 n. 19. fol. 196. in 2. impressione, & Scaccia d. lim. 9. n. 58. vers. bis non obstantibus, dicit receptam in praxi hanc opinionem, quoniam in hoc casu militat ratio differentia, & ita communiter practicatur, licet aliqui inadvertenter contrarium dicant, promiscue firmantes, à precepto de exequendo, aut non exequendo denegari appellacionem, prout est Bald. in d. l. ab executione sub n. 4. & ex Antonio de Butrio tenet Bald. Novell. tract. de dote p. 6. privil. 2. in fin. tom. 9. fol. 193.

Rationem autem omnes ejus doctrinæ reddunt; etc. 11 nim ratio illa unica, & finalis prohibitiva appellacionis à sententia affirmativa, illeque favor & privilegium actioni intentate ab actore, & ejus favore inductum, cestas, minimeque viger, nec concurrit in sententia negativa: ut putà in alimentis datis, ideo non admittitur appellatio, ne interim fame pereat actor, & in possessorio adipiscenda illa celeritas mittendi hæredem iusta ratione inducta, & à lege considerata non militat in reo impugnante hanc missionem in cuius favorem sententia negativa lata est, & sic appellacionis prohibitio non predit à pari in utroque casu, actore scilicet, & reo, quæ ratione comprobatur infra n. 26. & à n. 75. cum seqq. Inde si non admitteretur appellatio, alimentatio putà seu adipiscenda utenti nunquam missio locum, nec effectum fortiretur, & inducta ad unum finem, contrarium effectu operaretur, contra l. quod in favorem C. de legib. & quod in favorem est alicuius non debet in ejus odium retrorueri, cum cessante ratione legis ejus, cesseret dispositio, l. quod d. ff. de pactis, l. adigere, §. quamvis ff. de jure patr. l. cum pater, §. dulcissimi, ff. de leg. 2. l. 1. §. hujus rei, ff. de off. ejus cui mandata est jurisdiction. c. cum cessante, de appell. & contraria eadem est dispositio, si in utroque eadem militat ratio, ut latè per Everard. in locis legalib. in loco à contrariis. & tandem appellatio censetur permisla, ubi expreßè non prohibetur, gl. in l. qui refi. ff. de rei vind. cum vulgatis, maximè cum nec ratio prohibitionis hoc inducat, & ita ab opinione Alex. nec in judicando, nec in consulendo, recedendum esse firmat Menoch. ubi sup. nu. 877. adversus Bart. in l. 2. nu. 5. ff. de appell. recip. Abb. & Castr. rem hanc conditionaliter absolventes, & ita quotidie practicamus in supremis prætoriis, adhibitis per hanc viam violentiæ, & ut clarum ac cognitum ton. 12 do mulier agit pro dote & in favorem ejus fertur sententia, non suspendatur per appellacionem, quando mulier est pauper: tamen aliud esse dicendum, quando sententia est lata adversus eandem mulierem, quia tunc appellatio ei permititur, quem referunt Menoch. Gratianus, & Surdus suprà, & de alimentiis idem dicit Marches. de commiss. 1. p. c. 18. à n. 17. fol. 210.

Et his appetat, ut dilatio decem dierum data à lege, 13 Regia debitori, ut intra illam suas legitimes exceptiones oppositas adversus instrumentum guarantigium, & ejus executionem proberet, ita limitata ad illum brevem terminum; ne versuriis debitores diem trahant, solutionemque procrastinatio: ut possi dicta dilatio prorogari desiderante creditore, juxta regulam d. l. quod in favorem, C. de leg. l. null. ff. eod. tit. l. 3. §. due causa, ff. de Carboni. edito. & ita per Monterofsum validis ad id ad ductis rationibus firmat Parl. lib. 2. rerum quotidiana. c. fin. 5. p. 10. n. 13.

Et ex his venit interpretandus, & intelligendus text. 14 alias difficultis in cap. 2. (qui est finalis) de mutuis petitio. ubi in hac dicitur: Sanè consultisti nos, utrum cum causa appellacione remota committitur, & reus coram eodem judice actorem reconvenitur, & actor super reconventione appellacionis obstatum interponit: an sit hujusmodi appellacioni deferendum. Nos vero ita sentimus, quod cum actoris, & rei eadem sit conditio: & uno eodemque jure circa appellacionis medium debeat eterque censeri; sicut desiderat actor, ut sibi juxta mandatoris rescriptum justitia appellacione remota: eodem modo convenienter debet in sua justitia respondere, &c. Quo apparat appellacionem prohibitam in causa conventionis, censeri, etiam

Pars III. Cap. IV.

359

etiam prohibitam in causa reconventionis, secundum gl. 11. ibi, ubi Abb. & omnes Philip. Franc. in c. pastoralis n. 6. de app. Magon. in dec. Lucen. 5. 2. n. 15. Lancelot. Robert. de atten. 2. p. c. 12. limit. 8. n. 53. latè prosequitur Giurba dec. 3. per tot. 1. p. Caspar Contard. in l. unica limit. 16. 17. num. 5. C. si de mom. poss. ut intelligatur quando ipsa clausula prohibitiva respicit totam causam, & est generalis, ut scilicet in causa, & negotio procedatur appellacione remota. Et quia cum rescriptum ad lites sit commune, & regulet secundum jus, & iustitiam, ideo quod quisque juris in aliis statuit, eodemmet uti debet, l. 1. ff. quod quisque juris, nec debet actor, & reus ad imparia judicari, l. fin. C. de fruct. & litium expens. & non debet actor licet quod reo licitum non existat, l. 17. non debet 41. ff. de reg. jur. c. non licet 31. eod. tit. l. 6. quia in judiciis semper est servanda æqualitas, l. fin. C. de procur. c. statutum §. in sepe de rescript. in 6. c. in jud. 2. & ibi per Dinum, & alios de reg. jur. l. 6. Aimon. conf. 133. 18. m. 7. & seqq. lib. 1. & quia prohibita appellatio in uno ex correlatis, censetur prohibita etiam in altero, Rugin. tract. de appell. §. 2. c. 3. n. 230. Magon. dec. Lucen. 5. 8. in causa Vincentii nu. 8.

19. Et hinc est, ut si quis impetraverit rescriptum, per quod removetur appellatio, eadem appellacione remota etiam intelligitur, tam in præjudicium ipsius impetrantis, quām ipsius adversarii ex hoc capite æqualitatis servandæ, optimè Fel. in rubr. de rescript. nu. 2. post princ. Bald. in c. 1. n. 21. de rescript. Contard. in repetit. l. unic. C. si de mom. poss. fruct. limit. 7. n. 9. & 10. ubi in proposito adducit Surd. de alim. tit. 8. priv. 60. n. 2. quod pertinet, quod quando quis appellat, ne tardatur possesso 21 adverbario suo, nec ipsi appellanti tradenda est. Achill. de Graff. dec. 18. n. 2. sub tit. de appell.

22. Cujus etiam est farina, ut si actor obtinuit per rescriptum, ut causa de sua natura plenaria, agitetur summi, erit idem si in eodem judicio impetrans conveniatur ab adversario; namque pariter in reconventione summi agendum est, gl. in clem. sepe in verb. volv. it. de verb. signif. sequitur Domin. in c. 1. col. 2. de dolo, & contumacia lib. 6. Abb. in d. c. fin. col. 2. de mutuis petit. ubi etiam Fel. & in rubr. de rescript. sub num. 2. qui utroque loco multa de æqualitate inter reum & actorem servanda, conduxit exempla.

23. Quid etiam pertinet, ut clausula (appellacione remota) posita in prima commissione tacite intelligatur repetita etiam in secunda commissione, data vigore appellacionis, & prout habebat commissio primæ instantie, ut post Anton. de Butt. in c. pa. de off. deleg. & Bald. in l. si affor. C. de appell. eleganter considerat Aemilian. in conf. 68. in causa appellans. n. 7. Lanc. Robert. de atten. 1. p. c. 12. lim. 8. n. 7. ubi dicit, idem esse dicendum, quando virtualiter hæc clausula intelligitur in secunda commissione; pura, quando referatur ad aliam cuius vis, virtus, & potestas, censetur in secundum translata, ac propter dicta clausula appellacione remota, apposita in rescripto ab uno impetrato, in causa conventionis, repetita censetur in causa reconventionis, quia est clausula realis comprehendens totam causam, & negotio 24. quidam modum alias solemus dicere, quod quando causa est summaria, omnes ejus articuli summarii sunt, ut & nos latius variis in locis diximus.

25. Tamen hæc clausula appellacionis prohibitiva, imo & omnia dicta & cumulata non procedunt, nec locum habent, quando odium, aut favor specialiter in una ex partibus dumtaxat degat, & vigeat, diversitasque rationis aliud specialitatis inducat, ut eleganter dicit Bald. in c. 1. in fin. de rescript. Abb. Panor. in d. c. fin. n. 2. de mutuis petit. ubi etiam Felin. & per eundem Abb. ita illum, in d. c. 2. de mutuis petit. interpretatur Parlador. lib. 2. rerum quotidiana. cap. fin. 4. part. §. 10. sub numero 16. idem videtur sentire Surd. in tract. de alimen. titul. 8. priv. 60. num. 3. & suprà, & quidem optimè idem Felin. principalem